

Deres referanse:
20/40396 - 1

Vår referanse:

Sted, dato
Oslo, 27.05.2020

HØRING – NY VÅPENFORSKRIFT

Vi viser til Politidirektoratets brev av 20. mars d.å. og Justisdepartementets høringsnotat, og oversender med dette Kripос' høringsuttalelse.

Innledning

Kripос ser positivt på at et forslag til ny våpenforskrift nå foreligger til høring. Som arbeidet med ny våpenlov viser, har det en god stund vært behov for en gjennomgang og modernisering av våpenlovgivningen.

Kripос ønsker innledningsvis å komme med noen kommentarer til utformingen av regelverket generelt og til forskriftsutkastet spesielt. Deretter knyttes kommentarer til de enkelte bestemmelsene.

Kripос har hatt særlig fokus på hvordan regelverket forventes å fungere i praksis som helhet, herunder sammenhengen mellom lov og forskrift. Vi forsøker å løfte fram problemstillinger for å bidra til at regelverket blir anvendelig og ikke mer komplisert og detaljert enn nødvendig.

Generelt om utkastet til ny forskrift

Et sentralt formål med en ny våpenlovgivning var å gjøre regelverket mer forutsigbart og lettere tilgjengelig, noe Kripос ser positivt på, idet dagens regelverk er vanskelig tilgjengelig, fragmentarisk og til dels utdatert.

Selv om flere av bestemmelsene i forslaget til ny våpenforskrift synes fornuftige, frykter Kripос imidlertid at man ikke har lykkes med intensjonen om å gjøre regelverket mer forutsigbart og lettere tilgjengelig. Konkrete begrunnelser for vårt syn fremgår i kommentarene til de enkelte bestemmelsene. En overordnet årsak til at forslaget fremstår komplekst og uoversiktlig, synes imidlertid også å være foranlediget av noen viktige mangler ved våpenlovutvalgets gjennomgang av den eksisterende lovgivningen. En tenker da særlig på at utvalget i liten grad utredet de materielle reglene som gjaldt i lov, forskrift og direktiver, og gjorde vurderinger av om disse virket etter sin hensikt eller ikke. Etter Kripос' syn, som også er kommunisert ved tidligere anledninger, har dette resultert i at en rekke av våpenlovgivningens bestemmelser er videreført uten noen nærmere begrunnelse- eller vurdering av hvordan de har fungert. Selv om dette delvis er avhjulpet gjennom høringsrunden i forkant av Prop. 165L (2016-2017),

Kripос

frykter Kripos at denne mangelen ved våpenlovutvalgets utredning har medført at problemet til dels har forplantet seg videre i arbeidet med ny våpenforskrift.

En slik videreføring av bestemmelser uten tilkjenningitt begrunnelse eller vurdering av effekt finner man også flere eksempler på i nærværende høringsnotat. Materielle endringer er også foretatt uten begrunnelse som umiddelbart er lette å forstå. Forslagene om materielle endringer fremmes ifølge notatet enten som følge av ny våpenlov eller av departementets eget tiltak, men det er vanskelig å utlede hvilke endringer departementet mener følger av loven, og hva som fremmes av eget tiltak. Overnevnte forhold gjør at høringsuttalelsen har blitt forholdsvis omfattende, og at den kan fremstå kritisk.

Som ved høringene til ny våpenlov savner Kripos at de øvrige nordiske landenes våpenlovgivning i større grad trekkes inn i arbeidet. Vi er klar over at våpenlovgivning i Norden er kort redegjort for i Prop. 165L (2016-2017), men vi savner at det trekkes flere direkte paralleller til konkrete bestemmelser. Ikke minst er dette relevant med tanke på utfordringene knyttet til implementeringen av EUs reviderte våpendirektiv. Forskriftsutkastet inneholder materielle regelendringer som alene synes begrunnet i tilpasninger til våpendirektivet, og hvor man kan spørre seg om direktivets krav overoppfylles. Det vil da være svært relevant å se hen til hvordan spørsmålene løses i EU-land.

Etter Kripos' syn gjør oppbygningen av og samspillet mellom lov og forskrift det vanskelig å oppnå formålet med et mer forutsigbart og enklere tilgjengelig regelverk. Det er positivt at rundskriv og bestemmelser fra andre lover og forskrifter som er relevante for våpenlovgivningen nå samles i forskriften, men Kripos er betenkt over at ny våpenlov har overlatt formuleringen av sentrale regler, som naturlig hører hjemme i loven, til forskriften. I utkastet foreslås det også at myndigheten for utarbeidelse av retningslinjer på noen områder skal delegeres til Politidirektoratet. Med bakgrunn i overnevnte er det etter Kripos' syn god grunn til å frykte at det på nytt vil utvikle seg et fragmentert og lite brukervennlig regelverk som tidvis er svært detaljorientert og inneholder mange forbehold, noe vi synes gjør regelverket kontraproduktivt.

Ett element som fragmenterer og tynger teksten unødig, er utstrakt bruk av henvisninger (både innad i forskriften og til våpenloven) uten at det alltid er grunn til det. Slik bruk av henvisninger bør holdes på et nødvendig minimum, da erfaring viser at det ikke er noen enkel oppgave å sørge for oppdaterte henvisninger i lovverk. Forslaget inneholder også eksempler der regler som naturlig hører hjemme i samme bestemmelse, er blitt delt mellom våpenloven og -forskriften (også uten henvisning). Et eksempel finnes i forskriftens § 7-2 og våpenloven § 15, hvor forskriften åpner for fritak fra alderskravet for erverv og innehav av pistol og revolver på nærmere angitte vilkår. Av våpenloven § 15 tredje ledd fremgår det samtidig at fritaket fra alderskravet skal være tidsavgrenset til ett år. Reglene knyttet til slikt fritak og begrensningene i fritaket burde etter Kripos' syn vært samlet på ett sted.

Et annet eksempel på at det foreslåtte lovverket kan bli unødvendig komplekst, er at forskriften tidvis står i direkte motstrid til lovteksten, jf. kommentarene til § 1-5 under.

Kripos kan heller ikke se noen begrunnelse for ulikhetene forskriften legger opp til hva angår overgangsreglene. Det synes umiddelbart urimelig at de som innehar for eksempel deaktiverte skytevåpen etter gammel plomberingsstandard og høykapasitetsmagasiner, kan beholde disse uten noen formalia, mens det ikke synes gitt overgangsregler for eksempelvis blankvåpen. Det

er mulig dette ikke er tilsiktet, men en eller annen overgangsregel eller frist for avgivelse synes åpenbart nødvendig.

Kripos mener at dersom det sentrale formålet med ny våpenlovgivning skal oppnås, bør forskriftsutkastet revideres grundig. Forslaget til forskrift vil riktignok modernisere lovgivningen, men både oppbygningen og samspillet mellom lov og forskrift gjør det vanskelig å orientere seg. Flere av våre kommentarer til enkelte bestemmelser har ringvirkninger også for andre bestemmelser i forskriften (og loven). Vi har forsøkt å påpeke disse så godt som mulig der det har vært naturlig. I flere tilfeller vil andre bestemmelser i forskriften måtte omarbeides eller fjernes hvis kommentarene tas til følge. En slik omskriving og omarbeidelse av forskriften faller naturligvis utenfor et hørings svar av denne typen, og vi har derfor knyttet kommentarer også til disse bestemmelsene slik de er foreslått. En konsekvens av overnevnte er at det ikke har vært lett å gjennomgående komme med forslag til ny forskriftstekst.

Til de enkelte bestemmelsene i forskriften

§ 1-1 Definisjoner

Forskriftens definisjoner er viktige da de er avgjørende for forståelsen av en rekke av de øvrige bestemmelsene, og har rettsvirkninger knyttet til seg. Kripos mener flere av de foreslåtte definisjonene er upresise, og sett hen til at det er tale om straffesanksjonerte regler, er det god grunn til å stille spørsmål ved om de oppfyller krav som følger av legalitetsprinsippet. Uansett synes det klart at de flere gir rom for både misforståelser og omgåelser.

Av høringsnotatet leser man at forslagene til særskilte definisjoner av "laust våpenmagasin, pipe, sluttstykke og tønne" er begrunnet i gjennomføringen av EUs reviderte våpendirektiv. I så henseende ville det vært av interesse å vite hvordan de aktuelle våpendelene er definert i de øvrige nordiske landenes våpenlovgivning. Kripos har i forbindelse med denne høringsrunden ikke hatt tid til å undersøke de øvrige lands lovgivning inngående, men så vidt vi har kunnet bringe på det rene, inneholder ikke Sveriges *vapenlag* eller *vapenförorning* definisjoner av de nevnte våpendelene til tross for implementering av EUs reviderte våpendirektiv.

Nr. 1: Så vidt Kripos bekjent finnes det ingen magasiner som er konstruert for å "mate patroner inn i skytevåpenet sitt kammer". Som det også fremgår av § 1-1 nr. 4, er det sluttstykket (ev. en sleide e.l.) som fører patronen inn i kammeret.

Forskriftsutkastet omtaler videre løst magasin som "belte, boks, trommel eller liknande anordning". Uttrykket "liknande" blir her svært vidt og dermed upresist. Er for eksempel alle laderammer å anse som magasin, eller bare noen? Er metallbånd til maskingevær "belte" eller "liknande anordning"? Hva da med disintegrerende beltelenker? Vi antar at man med formuleringen "å mate patroner" mener at magasinet må ha en eller annen tilbringerfunksjon, og at passive ladeskinner, lenker og belter med det utelukkes. Vi kan imidlertid ikke se behovet for denne type definisjon. Rettsteknisk stiller Kripos videre spørsmål ved hvorfor en har valgt å definere "laust magasin", men ikke "magasin". Vi kan heller ikke se at EUs reviderte våpendirektiv kun omtaler løse magasin (detachable loading device). I tillegg 1 til direktivet, blant annet under punkt II A underpunkt 7, omtales både "detachable loading

device" og "loading device [...] is part of that firearm". Sistnevnte må tolkes som innebygget magasin. Selv om det kan være slik at det kun knytter seg rettsvirkninger til begrepet "laust magasin", mener Kripos at det retts teknisk gir bedre mening å definere både løst og innebygget magasin. Det vil da også bli lettere å tilpasse forskriften ved eventuelle senere endringer som omfatter innebyggede magasin.

En mulig løsning, som også er lettere tilgjengelig kunne være:

Magasin: Anordning som er laga for å mate patroner inn i skytevåpenet.

Laust magasin: Magasin som er laga for enkelt å kunne fjernast frå skytevåpenet.

Slik Kripos ser det, vil denne ordlyden fange opp eksemplene bestemmelsen er ment å ramme, og samtidig være lettere å forstå og gi bedre sammenheng. Se også kommentar til § 1-2 nr. 4.

Nr. 2: Definisjonen av "pipe" i forskriften synes for snever. Dersom begrepet "sylindrisk metallstykke" forutsetter et sirkulært tverrsnitt, vil pipen på flere våpenmodeller ikke fanges opp av definisjonen. Videre vil en påpeke at selv om nær sagt alle piper i dag antakelig er laget av metall, kan en lett se for seg at dette kan endre seg gitt den teknologiske utviklingen. Det finnes flere eksempler på komplette våpen som er konstruert ved hjelp av 3D-printer, og som er funksjonsdyktige uten å ha en pipe av metall.

Nr. 3: Det burde etter Kripos' oppfatning være tilstrekkelig å definere "låskasse" som den delen av et skytevåpen pipa er festet i. Et kumulativt krav om at også avtrektermekanismen skal være festet i låskassen, fremstår overflødig, og er i tillegg på svært mange våpen ikke tilfelle.

Nr. 5: Det er uklart hva som menes med "fastmontert" her. På noen revolvere er tønna festet med en skrue, og vil formentlig falle inn under begrepet "fastmontert". Imidlertid finnes det også revolvere som har tønne som er helt løs når løpet vippes opp (for eksempel Smith & Wesson mod. 1). Vi kan ikke se at begrepet "fastmontert" er nødvendig for å oppfylle bestemmelsens formål, og begrepet foreslås fjernet. Begrepet er også brukt i § 1-2 nr. 5.

Nr. 11: Eksplosiv ammunisjon er foreslått legaldefinert til: "prosjektil til skytevåpen som inneheld sprengstoff eller annan eksplosiv substans, som er konstruert for å detonere eller eksplodere enten ved anslag eller i lufta." Dette mener vi er et eksempel på overflødig ordbruk som gjør bestemmelsen unødig tung å forstå. Ettersom eksplosiv substans er det samme som sprengstoff, detonere¹ og eksplodere i praksis er synonyme begrep, og hvordan sprengstoffet er ment å omsettes, neppe har relevant betydning, burde bestemmelsen forenkles. Et forslag er: "Eksplosiv ammunisjon: prosjektil til skytevåpen som inneheld sprengstoff."

§ 1-2 Klassifisering av skytevåpen

Nr. 4: Forslaget til klassifisering av pistol omfatter kun "einhandsskytevåpen som ladast med å enten legge patroner direkte inn i våpenet sitt kammer, eller ved å bruke laust magasin". Det finnes imidlertid pistoler som har fast magasin som ikke kan fjernes, for eksempel Steyr M1912. Det foreslås at begrepet "magasin" benyttes framfor "laust magasin" (jf. Kripos' kommentar til § 1-1 nr. 1).

---

¹ Detonasjon er en kraftig eksplosjon, men fortsatt en eksplosjon. Alle detonasjoner er eksplosjoner, selv om ikke alle eksplosjoner er detonasjoner.

§ 1-3 Skytevåpen sine funksjoneringsmåtar

Nr. 2: Den forslåtte formuleringen "manuell omlading" foreslås erstattet med "repeter". Begrepet samsvarer bedre med etablert våpenteknisk terminologi.

§ 1-4 Måling av skytevåpenet si total lengde og løpslengde

Annet ledd: "Skytevåpenet si pipelengde målast frå munningen på pipa til støtbotnen i låst (fremre) posisjon".

Etter Kripos' oppfatning bør det kun stå fremre posisjon. Begrepet "låst" er overflødig, og i tillegg finnes det mange sluttstykker som ikke er låst i fremre posisjon.

Tredje ledd: Det burde være unødvendig å presisere at kravet til fjerning av lyddemper ikke gjelder heldempede skytevåpen. Bestemmelsen angir allerede at kravet til fjerning gjelder bl.a. lyddemper som er skrudd på løpet. Dette reiser også spørsmål ved om det er nødvendig å definere "heildempa skytevåpen" i § 1-1 nr. 7. Så vidt vi kan se, har ikke definisjonen betydning ut over nærværende bestemmelse.

§ 1-5 Gjenstandar som ikkje reknast som skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon

Bestemmelsens første ledd lister opp en rekke våpen som ikke skal regnes som skytevåpen etter våpenloven § 2, og er unntatt fra våpenlovens virkeområde. Kripos er noe usikker på om forskriften skal tolkes ordrett, da flere av punktene er i direkte motstrid til lovteksten i § 2. Flere av gjenstandene som her unntas fra våpenlovens virkeområde, forbys likevel senere gjennom andre bestemmelser i forskriften. Begge tilfeller fremstår lovteknisk merkelig, og gjør lovgivningen lite tilgjengelig. Et par eksempler på motstrid mellom lov og forskrift fremgår i nr. 2 og nr. 6 under.

Et eksempel på at gjenstander som etter nærværende paragraf er unntatt fra våpenlovens virkeområde gjøres forbudt i senere bestemmelser finnes i nr. 6 under, hvor gjenstander som er laget for å sende ut veske eller gass tilsynelatende er unntatt fra våpenlovens bestemmelser. Tåregass, pepperspray og lignende selvforsvarsspray er likevel forbudt jf. forskriften § 3-6.

Kripos antar ut fra det som fremkommer i høringsnotatet, samt kapitteloverskrifter og plassering i forskriften at meningen med nærværende bestemmelse er å unnta understående gjenstander fra våpenlovens virkeområde for skytevåpen. Dersom dette er tilfellet, bør det komme klart fram.

Nr. 2: Bestemmelsen er i direkte motstrid til ny våpenlov § 2. Selv om en har forståelse for ønsket om å gjøre definisjonen av skytevåpen i ny våpenlov § 2 videre enn tidligere, fremstår bestemmelsen her i forskriftsutkastet nærmest ut til å oppheve en bestemmelse som er gitt i en høyere rettskilde. Kripos er for så vidt enig i at gjenstander som bare kan sende ut lys eller andre former for stråling, ikke bør regnes som skytevåpen, men slik bestemmelsen nå er utformet, vil loven formentlig ha forrang (Lex superior). Selv om våpenloven § 41 gir hjemmel for å definere nærmere i forskrift våpen og gjenstander som er nevnt i loven, fremstår denne tilnærmingen som lovteknisk uheldig, og den bidrar til å gjøre lovverket unødvendig uklart. Etter Kripos' syn vil det her være riktigere å foreta den ønskede justeringen ved lovendring.

Nr. 3: Unntaket fremstår etter Kripos' syn svært vidtrekkende og vil kunne skape usikkerhet. Slik det nå er utformet, vil det for eksempel kunne omfatte alle typer slaktemasker som brukes i kjøttindustrien, noe som åpenbart ikke er tilsiktet (jf. bl.a. forskriften § 2-3).

En vil videre påpeke særlig tre forhold som for oss gjør at unntaket her fremstår uforsvarlig vidt. For det første tar det utgangspunkt i hva en gjenstand eller innretning opprinnelig er laget for. Vi mener det relevante vurderingstemaet burde være skadepotensialet gjenstanden har i forhold til hva den brukes til. For det andre åpner man ved tilføyselsen "andre gjenstandar eller innretningar" for hva som helst bare det er lagd for bruk i bygningsvirksomhet eller andre industrielle formål. Andre industrielle formål er et svært vidt begrep. For det tredje, og det i praksis antagelig mest problematiske ut fra kontrollhensyn, unntar man våpendeler og ammunisjon til disse gjenstandene. Slik vi forstår forskriftsutkastet, vil dette også gjelde selv der det dreier seg om for eksempel ammunisjon som kan brukes i ellers registreringspliktige en- og tohåndsskytevåpen.

Et eksempel på sistnevnte kan være slaktemasker som bruker vanlig håndvåpenammunisjon. Et annet, tenkt, eksempel er at noen lager harpungevær eller andre innretninger til hvalfangst som også kan lades med vanlig skarp rifleammunisjon. Det er da problematisk at våpenet og den tilhørende ammunisjonen ikke bare er fritatt for tillatelse og registrering, men er helt unntatt fra våpenlovens anvendelsesområde.

Kripos foreslår at bestemmelsen endres ved at "laga til bruk i" erstattes med "vert brukt til bygningsformål eller i industri".

Nr. 4: Kripos stiller spørsmål ved om det finnes noe praktisk eksempel på slike gjenstander som er beskrevet i bestemmelsen. Det er ikke umiddelbart lett å se for seg hvordan gjenstander eller prosjektil skal kunne sendes ut uten bruk av et drivmiddel som nevnt. Videre vil vi påpeke en språklig inkurie i formuleringen "drivmiddel som krut, gass, komprimert luft eller annan mekanisk innretning" (Kripos' understrekning). For det første er vi usikre på om bestemmelsen er ment å gi en uttømmende liste over drivmidler som vil gjøre gjenstanden til et skytevåpen, eller om man med formuleringen "drivmiddel som" ønsker å angi eksempler på typen drivmidler som vil gjøre gjenstanden til et skytevåpen. For det andre vil en påpeke at de understrekede ordene over synes å antyde at for eksempel gass er en mekanisk innretning, noe som fremstår merkelig.

Nr. 5: Bestemmelsen synes å forutsette at våpendeler og ammunisjon til gjenstander som er nevnt i bestemmelsen nr. 1 til 4, ikke samtidig kan brukes i alminnelige skytevåpen. Dette vil ikke alltid være tilfellet. Et forslag til utforming av bestemmelsen kan derfor være: Våpendelar og ammunisjon som utelukkende kan brukast i gjenstandar nemnt i nummer 1 til 4. Se også vår kommentar til nr. 3.

Nr. 6: Bestemmelsen er i direkte motstrid til ny våpenlov § 2 hva angår gass. Se for øvrig kommentar til nr. 2 over.

Nr. 10: Se kommentar til §§ 1-7 og 3-6 om våpenlovens gyldighet for offentlige etater.

§ 1-7 Våpenlova sitt virkeområde ovanfor offentlege etatar

Etter Kripos' syn er det ikke bare unødvendig, men også uheldig når forskriftsutkastet presiserer at våpenloven gjelder offentlige etater. Det er jo åpenbart. Våpenloven § 3 annet ledd gjør allerede unntak for våpen, skytevåpen, våpendeler og ammunisjon som brukes i Forsvaret eller politiet sin virksomhet. Fra våpenloven kan man dermed slutte at lovens saklige virkeområde omfatter andre offentlige etater. Det er ellers høyst tvilsomt om det i forskriften er adgang til å gå ut over våpenlovens unntaksbestemmelser. Selv om det er gitt forskriftshjemmel i våpenloven § 41 nr. 2, kan det ikke være slik at forskriften overstyrer eller står i motstrid til loven.

Vi antar bestemmelsen er ment å ha en informativ effekt. Denne måten å angi lovgivningens virkeområde på er imidlertid lite pedagogisk. Det gjør ikke våpenlovgivningen lettere tilgjengelig når en må lese grundig igjennom både lov og hele forskriften for å bringe på det rene hvilke bestemmelser som gjelder for hvilken offentlig etat. Kripos mener det ville vært bedre å forutsette at lovgivningen gjelder offentlige etater, og ha som utgangspunkt at offentlige etater som har behov for våpen, må forholde seg til våpenlovens kontroll- og tillatelsessystem som andre juridiske personer.

Et praktisk eksempel her er tolletaten og kriminalomsorgen. Forskriftsutkastet tar en kasuistisk tilnærming ved å fastsette særskilte unntak fra forbudet mot batong, pepperspray, CS-gass osv. for disse etatene. Dette er med på å vidløftiggjøre forskriften. Videre er det upraktisk å måtte endre våpenforskriften når disse etatene før eller siden ønsker å bytte maktmidler. Det synes å være en bedre løsning at disse etatene enten får tillatelse etter våpenlovens system, eller får en hjemmel i egen særlovgivning. Det ville ivaretatt relevante hensyn, og gitt en lettere tilgjengelig og mer oversiktlig lovgivning.

§ 2-1 Krav om løyve

Bestemmelsen pålegger den som vil erverve eller ha skytevåpen som omfattes av våpenloven, å innhente løyve fra politiet. Det presiseres videre at unntak følger av bl.a. forskriftens § 1-5. Dette unntaket i § 2-1 synes unødvendig ettersom det fremgår klart av § 1-5 at gjenstandene som nevnes der, ikke regnes som skytevåpen, og dermed er unntatt fra våpenlovens virkeområde.

§ 2-2 Løyvepliktige endringer i skytevåpen

Etter Kripos' syn bør også kombinasjonsvåpen nevnes i bestemmelsen, all den tid denne våpentypen er nevnt særskilt under bestemmelsen om klassifisering av skytevåpen (§ 1-2).

Det fremstår videre som et paradoks at våpenets minstelengde kun er regulert for endringer av skytevåpen, og ikke for tilvirkning og erverv. Kripos mener det ville vært bedre å regulere våpens minstelengder i § 1-2. Dette vil implisitt også forby senere nedkortinger, og særbestemmelser for slike endringer blir da overflødige.

§ 2-3 Skytevåpen som er fritekne frå løyveplikt

Nr. 1 til 3 inneholder alle formuleringen "som berre kan brukast til". Kripos er usikker på hva man legger i denne formuleringen, og i hvor stor utstrekning begrensningen har praktisk betydning. Alle disse typene skytevåpen kan åpenbart brukes til annet enn "sine oppgjevne

føremål", eksempelvis mot mennesker. Å oppstille et krav om at gjenstandene bare skal kunne brukes til sitt oppgitte formål (dersom det er formuleringens betydning), vil gjøre alle slike skytevåpen løyvepliktige. Dersom meningen er å presisere at denne typen skytevåpen er løyvepliktig dersom våpenet skal brukes til et annet enn det oppgitte formålet, er Kripos av den oppfatning at bestemmelsene blir lettere å forstå dersom begrepet "kan" sløyfes.

Nr. 5 og 6: Paintballvåpen og air soft våpen er unntatt fra løyveplikt. Våpentypene kunne med fordel vært nærmere definert. Kripos er for eksempel kjent med at det blant annet selges såkalte paintball hagler i Norge. Disse er ment å avfyre gummikuler kaliber .68 og har en anslagsenergi på 16 joule. Våpenet er helt uegnet for bruk i tradisjonelle paintball spill, og markedsføres blant annet som selvforsvarsvåpen. I mangel av en nærmere definisjon vil denne type våpen forbli lovlige å selge og inneha. Våpenets fare- og skadepotensiale bør etter vårt syn undersøkes nærmere.

Nr. 7: I forbindelse med kontroll av de tekniske kravene som fastsettes av Politidirektoratet, frykter Kripos at man vil bli satt i samme situasjon med henblikk på typegodkjenning som man har vært med hensyn til halvautomatiske rifler. Et slikt arbeid kan være svært ressurskrevende. Tatt i betraktning at vi her i praksis snakker om startpistoler, hvor man med rimelighet kan anta at kjøper i mindre grad er opptatt av våpenets utforming og egenskaper enn av at det fyller funksjonen som startpistol, kunne det være tilstrekkelig at Politidirektoratet publiserer en liste over forhåndsgodkjente skytevåpen av denne typen.

Nr. 8: Departementet har bedt om innspill på om svartkruttvåpen produsert før 1890, og som kan skyte ferdigladede patroner, bør omfattes av løyve og registreringsplikt. Kripos er i utgangspunktet av den oppfatning at alle skytevåpen som kan avfyre enhetspatroner bør være løyvepliktige. Bakgrunnen er (som også departementet er inne på) at det finnes en god del våpen, eksempelvis amerikanskproduserte revolvere i kaliber .32 og .38 fra tiden før 1890, som er fullt ut funksjonsdyktige. Selv om man antar at slike skytevåpen ikke vil utgjøre et større problem, åpner bestemmelsen i sin nåværende form for at personer som ikke er skikket til det, lovlig kan være i besittelse av funksjonsdyktige enhånds skytevåpen.

Kripos har som en av sine oppgaver tilknyttet våpenlovgivningen å aldersbestemme skytevåpen med tanke på om de er produsert før 1890 eller ikke. Vår erfaring er at dette arbeidet kan være svært utfordrende og ressurskrevende, og Kripos bruker uforholdsmessig mye tid på slike undersøkelser i dag.

Vi har tre forslag til utforming av bestemmelsen som vil medføre løyveplikt for de aller fleste våpen som kan avfyre enhetspatroner, og som samtidig vil begrense ressursbruken på aldersbestemmelse kraftig.

Dersom man ønsker å beholde grensen ved 1890, kan et alternativ være:

8. svartkruttvåpen produsert før 1890 om disse kun kan avfyre stifttenningspatroner eller randtenningspatroner i andre kaliber enn .22 eller 6 mm.

Et annet alternativ er:

8. svartkruttvåpen produsert før 1890 dersom disse kun kan avfyre stifttenningspatroner,
9. tohånds svartkruttvåpen produsert før 1890 dersom disse kun kan avfyre randtenningspatroner.

Et tredje alternativ er å endre grensen for produksjonsår

8. eihands svartkrutvåpen produsert før 1873,
9. tohands svartkrutvåpen produsert før 1884.

Med alternativene over vil Kripos fremdeles måtte aldersbestemme aktuelle skytevåpen, men antallet vil bli betydelig lavere.

Kripos vil samtidig bemerke at innføring av en generell kontrollplikt for patronvåpen produsert før 1890 samtidig som man innfører registreringsplikt for deaktiverte våpen begrunnet i sikkerhet, harmonerer noe dårlig med at haglgevær ervervet før 1. oktober 1990 fortsatt skal være fritatt.

§ 2-4 Våpendelar som er underlagt løyve- eller meldeplikt

Første ledd nr. 4: Kripos har i høringsuttalelse av 19. oktober 2018 til endring av dagens forskrift § 4a (som skal tre i kraft 1. oktober 2020) foreslått å erstatte begrepet "låseblokk" med "støtbunn" og inkorporere det i begrepet "sluttstykke". En låseblokk er også et sluttstykke, med den forskjell at den ikke beveger seg i løpets lengderetning. Det synes derfor overflødig å introdusere låseblokk som en egen løyvepliktig våpendel i tillegg til sluttstykke. Hvis begrepet "låseblokk" likevel skal benyttes, mener Kripos det bør defineres, slik en har valgt å gjøre med "sluttstykke".

§ 2-5 Krav til løyve for erverv av våpenmagasin med stor patronkapasitet

Bestemmelsen er noe vanskelig å tyde. Det fremgår ikke klart om man må ha løyve for hvert enkelt magasin som ønskes ervervet, eller om det skal gis et generelt ervervsloyve dersom vilkårene for øvrig er oppfylt. I og med at magasiner ikke er registreringspliktige, og at nytt løyve for hvert erverv vil medføre unødig byråkratisering, antar vi at et løyve til å erverve angjeldende type magasin er ment å være et generelt løyve.

Et annet forhold en ønsker å påpeke er at bestemmelsen forutsetningsvis skal tre i kraft 1. oktober 2020, til forskjell fra forskriftens § 1-1 som inneholder legaldefinisjonen på "laust magasin". Det virker for Kripos lite hensiktsmessig å innføre et forbud mot magasiner med stor patronkapasitet før en legaldefinisjon av magasin trer i kraft. Løsningen bør være å utsette planene om ikrafttreden 1. oktober og inkorporere disse bestemmelsene i våpenforskriften. Dersom ikrafttredelsen haster, er et alternativ å innlemme en definisjon av magasin i den gjeldende forskriften.

§ 3-4 Halvautomatiske pistolar

Slik utkastet foreligger, er Kripos usikker på hva formuleringen "som er laga for å kunne" er ment å omfatte. Dersom meningen er å forby pistoler som har innfesting for skulderstokk, vil dette medføre at det ikke kan gis løyve for en rekke pistoler som i dag finnes på markedet og i privat eie. Dette gjelder for eksempel nær sagt alle Luger pistoler og mange Browning High Power pistoler. Også for Glock pistoler er det produsert en rekke typer skulderstokker som kan monteres på pistolen selv om pistolen i seg selv ikke er laget for det.

I høringsnotatet er formuleringen "pistolar som kan skytast med støtte for skuldra og med to hender" benyttet. Kripos kan ikke se noen fornuftig begrunnelse for et slikt forbud. Dersom formålet er å hindre anskaffelse av pistoler som benyttes med skulderstokk, bør det være tilstrekkelig å forby bruk, erverv, innehav, tilvirkning, innførsel og salg av skulderstokken, jf. § 3-5 nr. 3. Imidlertid kan vi heller ikke se noen god begrunnelse for et slikt forbud, jf. kommentar til § 3-5 under. Kripos vil videre påpeke at formuleringen "pistolar som kan skytast" bør omformuleres til "pistolar som kan avfyrast". Forskriften § 2-2 første ledd nr. 3 har dessuten allerede et forbud mot å omgjøre halvautomatisk pistol slik at den kan avfyres med støtte fra skulderen, og denne bestemmelsen burde være tilstrekkelig for å oppnå formålet også med § 3-4.

For ordens skyld bemerkes også at vi heller ikke kan se at EUs reviderte våpendirektiv inneholder noen slik føring. Direktivets bemerkninger knytter seg til halvautomatiske våpen som er ment å skulle avfyres med skulderstøtte, og som kan reduseres i lengde til under 60 cm uten å miste funksjonalitet ved at skulderstokken felles inn eller kan fjernes uten verktøy.

3-5 Våpendelar og ammunisjon

Første ledd

Nr. 1-2: Selv om Kripos er enig i at våpendeler som endrer et skytevåpens funksjon som beskrevet i bestemmelsene, bør være forbudt, er vi usikre på om bestemmelsen kan utformes på denne måten. Utformingen er svært generell og har visse paralleller til den tidligere "derivatregelen" i narkotikalovgivningen, jf. Rt. 2010 481. Brudd på bestemmelsen er straffesanksjonert, og for straffesaker gjelder det et strengt lovkrav, jf. EMK artikkel 7. Det kreves følgelig en større grad av klarhet for hva som faller inn under bestemmelsen, enn ellers. Vi frykter derfor at bestemmelsen kan komme i konflikt med legalitetsprinsippet.

Nr. 3: Også denne bestemmelsen frykter Kripos kan være problematisk med hensyn til legalitetsprinsippet. Vi kan heller ikke se at forbudet er godt begrunnet. Det er i høringsnotatet referert særlig til at pistoler (og revolvere) som avfyres med skulderstøtte, gir våpenet stor rekkevidde. Vi kan ikke se at skulderstøtte kan gi slike våpen økt rekkevidde. Dersom en skal trekke fram noen "fordel" ved å benytte skulderstøtte på pistol, må det være at treffsikkerheten øker noe, og at den funksjonelle rekkevidden dermed kan sies å øke. En kan imidlertid ikke se at dette skulle gjøre våpenet særskilt farlig på en måte som kan begrunne at slike våpendeler bør forbys så lenge de ikke endrer våpenets funksjon ut over å gi skulderstøtte.

Nr. 4: Dette er etter Kripos' oppfatning et unødvendig forbud, der tanken formodentlig kun er å formalisere en gammel og ubegrunnet rundskrivsbestemmelse. Patroner i disse kalibrene er ikke farligere enn tilsvarende andre kalibre. En 12,7 x 99 er for eksempel på ingen måte farligere enn en 12,7 x 108. Riktignok er de fleste patroner i disse kalibrene patron typer som ellers er forbudt, men ikke alle. For patronsamlere er dette interessante kalibre, og eksempelvis har Norge spilt en ledende rolle i utviklingen av løs- og kortholdsammunisjon i plast. Etter utkastets ordlyd kan ikke en patronsamler ha så mye som én løspatron i disse kalibrene. Dette fremstår urimelig.

Med de restriksjoner som foreligger på innehav av våpen i disse kalibrene, ser vi ingen begrunnelse for et selvstendig forbud mot patronene.

§ 3-6 Våpen som ikkje reknast som skytevåpen

Første ledd: Bestemmelsen forbyr omgang med "særskilt farlege gjenstandar som saknar eit lovleg bruksområde og som står fram som eit valdsprodukt". Det oppregnes deretter 12 eksempler på våpen som faller inn under forbudet. Bestemmelsen er åpenbart ikke uttømmende.

Etter Kripos' syn åpner bestemmelsen for utstrakt bruk av skjønn, og vil trolig avstedkomme forskjellige resultater ut fra hvem som anvender reglene, slik tilfellet også er i dag etter gjeldende våpenforskrift § 9. Det kan stilles spørsmål ved om bestemmelsen er klar nok til å oppfylle legalitetsprinsippet, jf. også vår kommentar under § 3-5 første ledd.

Særlig til nr. 12: Begrepet "blankvåpen" er svært vidt, og omfatter potensielt en stor mengde lovlige våpen som allerede befinner seg i norske hjem. Kripos er uenig i at blankvåpen naturlig hører hjemme i kategorien valdsprodukt på linje med de øvrige gjenstandene som er listet opp. Bestemmelsen representerer en markant utvidelse av eksisterende forbud, og vil i mangel av overgangsregler eller en praktisk unntakshjemmel medføre en kriminalisering av svært mange personer som ikke "syner ein seriøs samlarinteresse" jf. § 5-10 annet ledd. Utvidelsen synes svært upraktisk, og vi kan heller ikke se noen gode grunner for å innføre den.

Dersom det innføres et tillatelsessystem for å inneha blankvåpen, bør det gjøres et generelt unntak for godkjente våpensamlere. Det er vanskelig å tenke seg at det kan finnes noen grunn til å avslå en søknad om blankvåpen til en som er godkjent som samler av skytevåpen, og det vil da være anstaltmakeri å kreve at for eksempel en samler av Krag Jørgensen gevær skal ha en særskilt tillatelse til å erverve det tilbehøret til våpenet som bajonetten utgjør. Vi vil da foreslå at forskriften inntar et tillegg om at § 3-6 første ledd ikke gjelder for godkjente våpensamlere.

Tredje ledd: Bestemmelsen gjør unntak for pepperspray eller batonger som tilhører Kriminalomsorgen og pepperspray som tilhører Tolletaten. Det er imidlertid ikke gjort unntak for tåregassspray som tilhører Kriminalomsorgen. Det fremgår samtidig av forskriften § 1-5 nr. 10 at dette er unntatt våpenlovens virkeområde. I samme bestemmelse nr. 6 er gjenstander som er laget for å sende ut veske eller gass, unntatt våpenlovens virkeområde. Dette kan (og må kanskje) tolkes slik at også pepperspray faller utenfor våpenlovens virkeområde. Se for øvrig kommentar under § 1-5. Bruken av unntak og henvisninger er påfallende, og selv om den materielle betydningen er liten, gjør det lovverket unødig komplisert.

§ 4-1 Halvautomatiske rifler til jakt

Første ledd: Kripos er i utgangspunktet enig med departementet i at det i ett henseende vil være ressursbesparende for politiet generelt og Kripos spesielt, at hver enkelt våpenmodell ikke må kontrolleres av Kripos før den godkjennes og forskriftsfestes som jaktvåpen. Dette forutsetter imidlertid at de generelle reglene som innføres i tilstrekkelig grad er balanserte og tydelige, og vi innser at dette kan være krevende å få til.

Kripos er av den oppfatning at det kanskje ikke er nødvendig å gi omfattende generelle regler for halvautomatiske rifler til jakt. Lov og forskrift legger allerede nokså detaljerte føringer for hvilke typer skytevåpen som er tillatt, hvilke funksjoner de ikke kan ha, hvilke våpendeler som ikke er tillatt osv. Formålet med bestemmelsen er å hindre erverv av jaktvåpen som enkelt kan gjøres om til stridsvåpen, og andre våpen som enkelt kan brukes som stridsvåpen. Men hva er

det som rent faktisk skiller et halvautomatisk jaktvåpen fra et stridsvåpen? Vi antar at det er våpenets funksjon og ikke dets utseende som skal være utslagsgivende. Forskjellene på et stridsvåpen og et jaktvåpen mener vi først og fremst er at et stridsvåpen normalt vil kunne avgi automatild, vil kunne holde en høy skuddtakt over tid, normalt ha mer robuste, men mindre presise siktemidler, og være utstyrt med høykapasitets magasiner. Ut over dette kan vi ikke se at halvautomatiske jaktvåpen skiller seg vesentlig fra stridsvåpen om man ser bort fra utseendet.

Lov og forskrift har, slik Kripos ser det, bestemmelser som i all hovedsak utelukker at et stridsvåpen vil kunne være lovlig, eller at et jaktvåpen lovlig vil kunne omgjøres til et stridsvåpen. Det meste av forskriftens § 4-1 fremstår derfor overflødig. Automatvåpen og våpendeler som omgjør halvautomatiske våpen til helautomatiske, er allerede ulovlig, jf. våpenloven § 5 og forskriften § 3-5. Magasin med større patronkapasitet enn 10 patroner for rifle krever løyve (som ikke kan gis for jakt) jf. forskriften § 2-5. Dersom EUs reviderte våpendirektiv også skal implementeres i lovverket, skal også halvautomatiske rifler som kan reduseres til under 60 cm ved å felle inn eller ta av stokken uten å miste funksjonalitet, være forbudt (jf. første tilleggsprotokoll II. A nr. 8).

Det burde derfor være tilstrekkelig å fastslå at politiet kan gi løyve til erverv og innehav av halvautomatiske riflemodeller for jaktbruk forutsatt at de oppfyller kravene som ellers er oppstilt i lov og forskrift.

Dersom departementet ønsker å fastholde den foreslåtte formuleringen, bør det klargjøres nærmere hvilke kriterier som skal ligge til grunn for om et våpen opprinnelig er konstruert for jaktbruk. Ønsker man å utelukke våpen som også produseres i en versjon tiltenkt militær eller politimessig bruk, bør man heller velge en formulering som gir uttrykk for dette. Slik bestemmelsen nå fremstår, er det nødvendig å undersøke forarbeidene til våpenloven for å få nærmere veiledning, og det er heller ikke da nødvendigvis enkelt å avgjøre hvor grensen bør trekkes. Nedenfor følger ytterligere kommentarer til de vilkårene som er foreslått.

Til bestemmelsens nr. 1: Bestemmelsen fastslår at politiet kan gi løyve for halvautomatiske riflemodeller som opprinnelig er konstruert for jaktbruk, og som fra fabrikk er produsert for bruk av våpenmagasin med patronkapasitet på inntil 10. Det fremstår uklart om det menes at skytevåpenet skal være produsert kun for bruk av magasin med maksimalt 10 patroner, eller om meningen er å åpne for løyve kun til halvautomatiske rifler som leveres originalt med magasin på maksimalt 10 skudd, uten hensyn til om det kan utstyres med magasin med høyere kapasitet i ettertid. For rifler som benytter avtakbart magasin, er det vanskelig å se for seg at en våpenprodusent under produksjon skal kunne legge inn tekniske begrensinger i våpenets konstruksjon som gjør at det ikke kan benyttes magasin som rommer flere enn 10 patroner. Det vises også til Prop. 165L (2016-2017) pkt. 7.2.5 hvor det fremgår at "avgrensinga av tillatne våpentypar bør skje ut frå andre kriteriar enn om dei brukar lause magasin".

Til bestemmelsens nr. 2: Kripos har vanskelig for å forstå begrunnelsen for forbudet mot skjeft som helt eller delvis dekker oversiden av pipa. På mange stridsvåpen er skjeftet riktignok konstruert for å omslutte pipa, og har noen konkrete funksjoner som relaterer seg til bruk i strid. Det finnes imidlertid en rekke halvautomatiske rifler (og repetervåpen) som ikke finnes i militær utgave, men som likevel har skjeft som beskrevet i bestemmelsen. Kripos kan ikke se relevansen i å nedlegge forbud mot erverv av åpenbare jaktvåpen bare fordi de har et

skjefte som helt eller delvis dekker oversiden av pipa. Heckler & Koch SL7 er ett eksempel på et halvautomatisk jaktvåpen som vil bli forbudt dersom bestemmelsen innføres.

Til bestemmelsens nr. 3: Kripos antar at bestemmelsen er tatt inn for å hindre erverv av våpen som fortsatt kan avfyres selv om skulderstokken demonteres. Kripos er enig i at dette bør være forbudt, men dette har ikke nødvendigvis sammenheng med om pistolgrepet er festet til skulderstokken eller ikke. En formulering av bestemmelsen tettere opptil EUs reviderte våpendirektiv som nevnt i de generelle kommentarene til bestemmelsen over, vil både favne noe bredere og være lettere forståelig.

Annet ledd: Bestemmelsen gir føring på at løyve etter første ledd bare kan gis for våpentyper som oppfyller kravene til lovlig våpentype etter våpenloven § 5 og § 3-1 i forskriften. Vi antar at det også må stilles vilkår om at kravene i forskriften § 3-2 må være oppfylt.

§ 4-6 Krav til medlemskap, aktivitet og opplæring for erverv av pistol eller revolver til sportsskyting

Av høringsnotatet fremgår det at en har ment å videreføre gjeldende krav til aktivt medlemskap for å kunne erverve og ha pistol eller revolver. Kripos kan imidlertid ikke se at bestemmelsen oppstiller krav til vedvarende medlemskap eller aktivitet. Våpenloven § 12 bruker riktignok formuleringen "er medlemmer", men overlater i bestemmelsens fjerde ledd nr. 1 til forskriften å formulere krav til aktivitet. Vilkårene må dokumenteres når det søkes om løyve til erverv og innehav, men det kreves ingen fornying av løyvvet. Etter dagens regelverk (rundskriv 2009/009 pkt. 3.8.5) skal politiet vurdere tilbakekall av våpenkort dersom behovet for våpenet bortfaller. Det er særlig henvist til innehavere av våpenkort for pistol og revolver.

Vi bemerker ellers at det kan synes noe uklart hvordan regelverket skal forstås hva angår krav til opprettholdelse av aktivitet etter erverv. Dersom en regel som oppstiller krav til vedvarende aktivitet, ønskes videreført (i praksis innført), bør det komme klarere frem i forskriften. Aktiv kontroll med medlemslister og aktivitet i skytterorganisasjoner vil medføre omfattende kontrollvirksomhet av politiet. For at en slik regel skal være lett å håndheve, kan for eksempel skytterorganisasjoner pålegges å melde fra om utmeldinger eller manglende aktivitet over tid blant medlemmene. Alternativt kan man innføre tidsbegrensede løyver, hvor løyvehaver må dokumentere at han eller hun fremdeles oppfyller vilkårene med faste tidsintervall (jf. for eksempel § 5-1 fjerde ledd nr. 2 og våpenloven § 15 if.).

§ 4-7 Krav til medlemskap, aktivitet og opplæring for erverv av rifle eller haglvåpen til sportsskyting

Kripos er enig i at det bør innføres slike krav som foreslått, men savner en begrunnelse for at det skal kreves kun seks organiserte treninger eller konkurranser for å kunne få løyve for denne typen våpen, jf. bestemmelsen nr. 3, mens det i for pistol og revolver kreves 10. Bemerkningen knytter seg til regelverkets forutsigbarhet og tilgjengelighet.

§ 4-8 Kor mange skytevåpen som kan ervervast til sportsskyting

Kripos har ikke merknader til bestemmelsen som sådan, men her står man overfor samme problemstilling som i § 4-6. Løyve gis på bakgrunn av situasjonen på søknadstidspunktet, og er ikke gjenstand for årlig prøving.

§ 4-9 Krav til samlarområde

Det er for Kripos uklart hva som menes med "nærare bestemte våpenmodellar". Dersom meningen er at noen skal forhåndsdefinere spesifikke våpenmodeller som kan inngå i ulike samlerområder, fremstår dette svært lite realistisk.

Dersom man med siste setning mener at det med søknaden skal følge en liste over hvilke våpenmodeller søker ønsker i samlingen, fremstår også dette lite realistisk. Hvilke våpenmodeller som kan inngå i en samling, må bestemmes av samlerområdet, ikke hva søker vet om samlerområdet på søknadstidspunktet.

Vi forstår at det gjeldende regelverket til tider kan være krevende å praktisere, men er svært usikre på om den foreslåtte endringen vil medføre noen forenkling. Uavhengig av hvilke av alternativene over departementet har ment å innføre, vil de medføre at noen på ett eller annet tidspunkt må vurdere om en bestemt våpenmodell skal godkjennes som tilhørende et gitt samlerområde.

Kripos foreslår på denne bakgrunn at siste punktum i bestemmelsen fjernes.

§ 4-10 Krav til våpendugleik for godkjenning som våpensamlar

Dersom "våpendugleik" er ment å være et av flere krav for erverv og innehav av skytevåpen og våpendeler, bør en vurdere formuleringen "politiet kan berre gje løyve". Videre er Kripos noe skeptisk til at gjennomført førstegangstjeneste skal være et relevant kriterium ved vurderingen. Førstegangstjeneste antar svært forskjellig karakter, og for de fleste utgjør våpenopplæring og trening med våpen en svært liten del av tjenesten. Videre vil det for mange være en erfaring som ligger svært mange år tilbake i tid. Vi mener aktivitet i en godkjent skytter- eller samlerorganisasjon er et vesentlig mer relevant kriterium.

§ 4-11 Talet på løyvepliktige skytevåpen og våpendelar som kan ervervast til samling

Kripos er skeptisk til å fastsette et generelt maksimaltall på 100 komplette løyvepliktige skytevåpen til samling. Først og fremst fordi begrensningen bør kunne begrunnes av hensyn til samfunnssikkerheten. Det er i så måte en betydelig forskjell på om det er tale om 100 moderne pistoler eller 100 eldre rifler. Et maksimaltall bør nyanseres i forhold til de ulike våpentypene og våpenenes misbrukspotensial, og kan best fastsettes konkret i det enkelte tilfellet. Vi savner dessuten en forklaring på hvor tallet 100 kommer fra? De mest seriøse og avanserte samlingene blir lett store, og det finnes i Norge i dag langt større samlinger enn dette. Her hadde det vært nyttig med en bedre redegjørelse for hvordan dette spørsmålet er løst i andre land og hvilket problem det er man egentlig har tenkt å løse?

§ 4-12 Særreglar for einskilde våpentypar

Til annet ledd: I siste setning er formuleringen "eit fåtal eksemplar" benyttet. Kripos er av den oppfatning at det er en fordel å unngå slike upresise formuleringer der det er mulig, for å sikre en ensartet og forutsigbar praktisering av regelverket. Vi foreslår at begrepet "fåtal" erstattes eller presiseres nærmere. Det fremgår av høringsnotatet at en har tenkt på eksempelvis prototyper som ikke har blitt satt i produksjon, noe som med fordel kan framkomme i

forskriftsteksten som et eksempel til veiledning. Videre foreslår vi at formuleringen "særskilt våpenteknisk betydning" i samme setning endres til "særskilt våpenteknisk eller historisk betydning" (Kripos' understrekning).

Til tredje ledd: Bestemmelsen fremstår for oss uklar. Formuleringen "for maskingevær eller andre våpentypar som er laga for å betenast av meir enn ein person" kan tolkes som at man mener at alle maskingevær er laga for å betjenes av mer enn en person, noe som åpenbart ikke er tilfelle. Dersom formålet er å utelukke våpen som er laget for å betjenes av mer enn en person, fra samlinger, foreslår vi at dette klargjøres nærmere i forskriftsteksten. Eksempelvis kan dette gjøres ved at begrepet "maskingevær" fjernes, noe som vil medføre at det kan gis løyve for maskingevær som er ment å betjenes av en person, men ikke tilsvarende våpen som er laget for å betjenes av flere enn en.

Kripos vil for øvrig bemerke at også dette forbudet er blant forslagene vi savner en begrunnelse for. Det finnes slike maskingevær i samlinger i dag, uten at vi kan se det har noen konsekvenser for samfunnssikkerheten. Dersom forbudet skal innføres, bør det nyanseres med et unntak for eldre våpen som har lite praktisk skadepotensial, men som kan ha stor våpenhistorisk verdi, som for eksempel norske Hotchkiss M1898 maskingevær.

§ 4-13 Test og demonstrasjonsskyting med samlarvåpen

Kripos har tidligere uttalt seg kritisk til de begrensninger nåværende lovgivning har satt på test- og demonstrasjonsskyting med samlervåpen, og ser derfor positivt på at det nå foreslås å fjerne kravet om at testskyting bare kan gjennomføres av godkjent produsent eller børsemaker.

Kripos ser imidlertid ikke behovet for at politiet skal måtte godkjenne slik testskyting, når det i andre punktum er satt krav til skytebane eller skytefelt som kan brukes. I stedet fremstår det langt mer relevant å sette som vilkår at den som gjennomfører skytingen, har tilstrekkelig kompetanse, for eksempel i form av å være jeger eller aktiv skytter i et skytterforbund. Vi kan vanskelig se at en eventuell godkjenning fra politiet skal kunne baseres på noe annet grunnlag.

Et forslag til forskriftstekst kunne være:

"Test- og demonstrasjonsskyting med samlarvåpen kan kun gjennomførast av person(ar) som kan dokumentere tilstrekkeleg dugleik gjennom aktivitet som sportsskyttar eller jeger. Skytinga skal ha sakleg samanheng med samlaraktiviteten, og skal berre utførast på stader der bruk av den aktuelle våpentypen er lovleg."

§ 4-14 Ammunisjonssamling

Generelt:

Som Kripos har påpekt i flere tidligere høringer (herunder til våpenloven), finnes det så vidt vi vet ingen eksempler på at ellers forbudt ammunisjon som har inngått i en samling, har blitt satt i sammenheng med kriminell virksomhet eller ulykker i form av brann/eksplosjon. Kripos kan ikke se at enkeltpatroner, enten det er panserbrytende patroner, brannstiftende patroner eller eksplosive patroner, utgjør en nevneverdig forhøyet risiko for misbruk eller ulykke sammenlignet med ordinær ammunisjon, og dermed heller ikke utgjør noen fare for samfunnssikkerheten. Vi vil minne om at forbudet i sin tid ble innført som konsekvens av

implementeringen av EU-regelverket, uten at det oss bekjent var konstatert noe nasjonalt problem på dette området. EUs reviderte våpendirektiv art. 9 nr. 3 åpner også for at det kan gjøres unntak for samlere hva angår ellers forbudt ammunisjon. Slike patroner er en viktig del av våpen- og ammunisjonshistorien og kan være bevaringsverdige. Vi ser derfor ikke noen god begrunnelse for begrensningene bestemmelsen setter, og mener at samlere bør kunne gis et generelt fritak for ellers forbudt ammunisjon når denne faller inn under godkjent samlersområde, og har et fornuftig omfang som kan begrunnes ut fra formålet med samlingen.

Til bestemmelsen slik den er foreslått utformet:

Annet ledd: Det er i bestemmelsen henvist til våpenloven § 6 tredje ledd. Kripos antar at dette er en feil, og at rett henvisning skal være våpenloven § 7 tredje ledd.

Ellers er grensen ved 10 patroner noe vanskelig å forstå. Et samlersområde som dreier seg om eldre militære patroner, vil svært raskt kunne komme opp i mange patroner, og antallet foreslås derfor økt. Det kan med fordel presiseres at det skal dreie seg om enkeltteksemplar av patroner, men antallet bør formodentlig ikke fastsettes konkret.

Vi kan heller ikke se noen åpenbar begrunnelse for at bestemmelsens annet ledd skal begrenses til ammunisjon for rifler.

Hensikten med grensen på prosjektildiameter på 8 mm er for oss også uklar. Denne begrensningen vil for eksempel utelukke patroner i kaliber 7,92x57 (Mauser), som er en svært vanlig samlerpatron i Norge. Til tross for benevnelsen (7,92x57) har prosjektilet en diameter på 0,323 tommer, altså 8,2 mm. Kripos stiller derfor spørsmål ved om denne patrontypen er ment å skulle utelukkes, eller om det, som vi antar, beror på en misforståelse. Se for øvrig våre merknader til § 5-8.

Kapittel 5. Andre ervervsgrunnlag

Kripos registrerer at § 14 om erverv av skytevåpen for polititjenestemenn og befal i dagens våpenforskrift ikke er foreslått videreført. Dette har, så vidt vi vet, aldri vært gjenstand for høring, og vi ser ikke logikken i begrunnelsen. Våpenkyndighet og egentrening er et yrkesmessig gode for denne typen personell, og trening ut over det fastsatte minimum har kun positive konsekvenser for den enkelte tjenesteperson, for arbeidsgiver og i ytterste konsekvens for samfunnet. De aller fleste har videre tilgang til treningsfasiliteter i tilknytning til tjenestestedet og kan følge egne skytterprogram eller tilpasse treningen til sine tjenstlige behov. Behovet for medlemskap i en skytterforening, gjennomføring av sikkerhetsopplæring og deltagelse på organiserte treninger er i så måte ikke fremtredende. Videre er mange tjenestesteder slik geografisk plassert at det kan være langt til nærmeste "sivile" tilbud for den våpenmodellen som ønskes benyttet. Kripos anbefaler at bestemmelsen videreføres i sin nåværende form.

Hvis bestemmelsen ikke videreføres, bør man vurdere de økonomiske og administrative konsekvenser av at arbeidsgiver forutsettes å fremskaffe ammunisjon og tid til de som har behov for eller ønsker mer våpentrening enn det obligatoriske minimum. Videre bør det klargjøres om en manglende videreføring skal ha betydning for adgangen til å beholde treningsvåpnene mange har ervervet.

§ 5-2 Erverv og innehav av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon for godkjente skyttarforeiningar

Første ledd: Kripos er enig i at antallet våpen som kan erverves av skytterforeninger, bør være begrenset til et fornuftig antall våpen. Av høringsnotatet fremgår det at antallet (15) er satt slik at det skal kunne være tilpasset antallet skiver på de fleste skytebaner. Kripos mener det maksimale antallet er satt noe for lavt, særlig for de store foreningene. I tillegg finnes det foreninger som har skytterprogram for mer enn en våpentype (eksempelvis rifle og pistol/revolver). Begrensningen på 15 komplette våpen kan også i disse tilfellene bli noe for lav. Kripos anbefaler at det maksimale antallet våpen økes til minst 25. Vi er imidlertid noe usikre på om det bør være et maksimaltall, eller om dette bør fastsettes av politiet etter en konkret vurdering av de lokale forhold. Sett hen til at skytterforeningene formodentlig ikke har fått tillatelse til å erverve flere våpen enn de har behov for, mener Kripos at antallsbegrensningen må settes ved konkret vurdering i hvert tilfelle. Herunder bør det tas hensyn til hvilke våpen det er tale om, og hvordan de oppbevares. Det er stor forskjell på misbrukspotensialet i enkeltskudds .22-rifler og 9 mm-pistoler.

§ 5-3 Erverv og innehav av skytevåpen for avlaving av dyr

Annet ledd: Kripos er også her skeptisk til at gjennomført førstegangstjeneste dokumenterer tilstrekkelig våpenkunnskap, jf. kommentar under § 4-10. I bestemmelsen her gjelder kriteriet i tillegg våpen til avlaving av dyr (herunder skadedyr), noe som burde forutsette en viss minimumskunnskap om human avlaving og tiltak ved eventuell skadeskyting.

§ 5-8 Erverv til vern mot åtak

Tredje ledd: Kripos savner en begrunnelse for de begrensninger som er satt for kaliber. I nr. 1 er det satt en begrensning for prosjektildiameter på 7,62. Dette utelukker for eksempel alle .30-våpen (kaliber .30 har en prosjektildiameter på 7,82). Vi savner videre en begrunnelse for hvorfor det etter nr. 2 kun er tillatt med kaliber 9x19 mm (som er større enn 7,62 mm).

Slik vi vurderer det, kan bestemmelsen forenkles ved at man slår sammen nr. 1 og nr. 2, og ikke legger begrensninger på kaliber mellom 7,62 mm og 9x19 mm. Et forslag til lovtekst kan da være: "heilautomatiske skytevåpen som kan avfyre kaliber til og med 9 mm."

§ 5-10 Erverv av våpen som ikkje reknast som skytevåpen

Andre ledd: Det fremgår av bestemmelsen at politiet kan gi løyve etter første ledd til "personar som enten syner ein seriøs samlarinteresse". Kripos synes formuleringen er lite konkret og er usikker på hvilke kriterier man bør legge til grunn for vurderingen av om en samlarinteresse er seriøs eller ikke, og på hvilken måte samleren skal tilkjennegi dette. Etter Kripos' syn bør dette klargjøres, gjerne med konkrete eksempler eller vurderingskriterier.

§ 6-2 Krav til oppbevaring av ammunisjon for privatpersonar

Tredje ledd: I siste punktum slås det fast at "svartkrut skal ikkje oppbevarast i bueininga". I første ledd nr. 3 fremgår det at inntil 3 kg svartkrutt kan oppbevares i husstanden. Formuleringene gjør det uklart hvor det er tillatt å oppbevare svartkrutt. Kripos anbefaler at dette klargjøres nærmere.

§ 6-5 Krav til oppbevaring av skytevåpen og ammunisjon som ikkje er løyvepliktige

Første ledd: Henvisningen til § 2-3 nr. 11 er formentlig et feilskrift. Kripos antar at riktig henvisning skal være § 2-3 nr. 9.

§ 6-6 Transport og sending av skytevåpen og ammunisjon

Første ledd: Bestemmelsen slår fast at den som transporterer skytevåpen på offentlig sted, ikke kan bære skytevåpenet i hylster eller lignende, som er "festa til kroppen". Kripos er usikker på hva som ligger i begrepet, idet vi ikke er kjent med at det finnes hylster som kan festes til kroppen. Dersom meningen er å forby transport i hylster som kan festes til klær og belter eller bæres ved hjelp av stropper om en eller begge skuldre (eller andre kroppsdeler), bør det komme klart frem. Kripos er videre usikker på hvor langt formuleringen "hylster eller liknande" er ment å rekke. Vil et futteral til en rifle som bæres på ryggen, være forbudt? Vi antar at en skiskytter som bærer riflen i et slikt futteral på vei til eller fra trening eller konkurranse, ikke er ment å rammes?

Vi antar videre at formålet med bestemmelsen er å forhindre at våpen transporteres på en måte som skaper inntrykk av at bæreren er bevæpnet, eller som gjør at bæreren kan fremstå som skremmende, og at våpenet ikke skal være lett tilgjengelig. Det antas videre at bestemmelsen særlig er ment å være aktuell ved transport av enhåndsvåpen. Det er imidlertid ikke gitt noe forbud i forskriften mot å transportere skytevåpen åpent i hendene, noe som i en slik sammenheng fremstår merkelig. Det samme gjelder transport i en lomme, eller om våpenet er stukket ned i bukselinningen. En bedre utforming av bestemmelsen ville derfor være å angi noen få enkle og generelle regler for hvordan skytevåpen skal transporteres.

Et forslag til utforming kan være:

"Den som transporterer skytevåpen på offentlig stad, skal sjå til at våpenet er forsvarleg pakka i futteral, bag eller liknande, så det ikkje framstår skremmande på omgjevnadane eller er lett tilgjengeleg. Skytevåpen skal under transport ikkje bærast i hylster eller futteral som er laga for å bære skytevåpen kroppsnært i den hensikt å gje enkel tilgang til våpenet". Kripos' forslag er ikke ulikt ordlyden i våpenloven § 20 annet ledd, og det reiser spørsmål om første ledd i forskriftens bestemmelse egentlig er overflødig.

Annet ledd: Av siste punktum i bestemmelsen framgår det at første punktum ikke gjelder for transport i forbindelse jaktutøving. Kripos synes det fremstår noe merkelig at man under jaktutøving ikke behøver å ha forsvarlig tilsyn med våpen og ammunisjon når dette transporteres i motorvogn.

§ 7-6 Utfyllende føresegner for skikkavurderinga

Siste ledd: Kripos vil bemerke at det også bør tas inn i bestemmelsen at det kan legges vekt på opplysninger fra utenlandske myndigheter i vurderingen.

§ 9-16 Krav til merking av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

Første ledd: Slik første punktum i bestemmelsen har blitt utformet, har den formentlig fått en annen betydning enn tiltenkt. Ved at begrepet "eller" er benyttet mellom "sluttstykke" og

"låseblokk" i oppramsingen, fremstår det som om det er tilstrekkelig at bare en av de nevnte våpendelene merkes som angitt. Dagens bestemmelse lyder som følger: "Den som tilvirker skytevåpen, skal merke pipe, låsekasse (både over- og underdel), rammestykke, glidestykke, tønne til revolver, samt sluttstykke eller låseblokk" (Kripos' understrekning).

Som det fremgår, har den foreslåtte bestemmelsen trolig fått et annet innhold enn tilsiktet ved at ordet "samt" er utelatt.

Annet ledd: Etter Kripos' syn bør forskriftens § 2-3 nr. 8 tilføyes i annet punktum slik at også svartkruttvåpen fra før 1890 fanges opp. Disse er ikke løyvepliktige og faller ikke inn under våpenloven § 13.

§ 10-1 Krav til løyve for inn- og utførsel av skytevåpen, våpendelar og ammunisjon

Av høringsnotatet side 23 fremgår det at det skal fastsettes som noe nytt at reglene om inn- og utførsel også skal gjelde såkalte blankvåpen. Vi kan ikke se at blankvåpen er nevnt i forslaget til § 10-1. Kripos er enig i at det ikke bør kreves løyve for inn- og utførsel av blankvåpen.

Første ledd: I høringsnotatet fremgår det som noe nytt at reglene også skal gjelde eldre munnladere, kammerladere, perkusjonsrevolvere som er fritatt for løyveplikt etter § 2-3, samt låsekasser, piper og ammunisjon til slike skytevåpen. I § 2-3 er dette definert i første ledd nr. 8 som "svartkruttvåpen produsert før 1890".

Kripos er usikker på hva departementet mener med forslaget til § 10-1 første ledd nr. 4 til 6. I § 5-5 omtales, slik vi tolker det, perkusjonsvåpnene som "rifler, hagler, pistolar og muskett som berre kan ladast frå munningen, samt perkusjonsrevolverar som ladast i tønne og kammerladarar. I § 10-1 brukes begrepene "rifle, hagle, pistolar og muskett som ikkje kan skyte ferdigladde patroner og som er produsert før 1900" (nr. 4) og "perkusjonsrevolverar som er produsert før 1900" (nr. 5) og "andre rifler eller haglvåpen som ikkje kan skyte ferdigladde patroner, og som er produsert før 1900" (nr. 6).

Kripos antar at det her er snakk om samme typer våpen som er nevnt i § 5-5. I så fall er det lovteknisk uheldig ikke å benevne dem på samme måte. Videre er begrunnelsen for valget av årstallet 1900 i § 10-1 ikke umiddelbart opplagt.

Som nevnt tidligere i høringsuttalelsen bør begrepet "skyte" i forskriftsteksten vurderes erstattet med "avfyre".

§ 11-3 Kontroll med våpenløyve for sportsskyttarar med særskilt løyve

Kripos støtter at aktivitetskravet som oppstilles for å erverve og ha særskilt løyve, bør følges opp ut over på søknadstidspunktet. Vi har forståelse for at man ønsker en noe mer aktiv kontroll av løyvene som gjelder skytevåpen med størst skadepotensial. Ettersom også pistol og revolver nevnes som våpen med særlig skadepotensial (med bakgrunn i at de lett kan bæres skult), burde også disse vurderes inkludert slik som for personer mellom 18 og 21 år jf. våpenloven § 15.

Innføringen av en slik regel vil åpenbart skape merarbeid for politiet, og for å unngå at behandlingstiden for våpensøknader øker betydelig, er det viktig at politidistriktene tilføres de nødvendige ressursene for å håndtere dette og derigjennom sikre en effektiv og grundig forvaltning.

§ 11-4 Kontroll med våpensamlarar

Kripos er som utgangspunkt positiv til at kravene til oppbevaring som stilles til våpensamlere, følges opp ved kontroller. Som for forrige bestemmelse er vi imidlertid bekymret for at denne kontrollvirksomheten vil øke arbeidsbelastningen ved politidistriktenes forvaltningskontorer slik at det går ut over de øvrige oppgavene om man ikke tilfører ressurser tilpasset den økte arbeidsmengden.

For både §§ 11-3, 11-4 og 11-5 registrerer vi at de økte utgiftene ved disse kontrollene skal dekkes inn ved økte gebyrer, jf. pkt. 3 i høringsnotatet. Det er imidlertid viktig at de økte gebyrinntektene kommer de enkelte distriktene til gode i form av tilførsel av adekvate ressurser som står i forhold til den økte arbeidsmengden.

§ 11-10 Innlevering av våpenkort

Bestemmelsen fastslår at våpenkort skal leveres inn dersom løyvet trekkes tilbake eller våpenet overdras til andre. Etter Kripos' syn bør bestemmelsen også omfatte innlevering av våpenkort dersom et våpen deaktiveres etter § 12-1.

§ 14-1 Overgangsreglar

Femte ledd: I redegjørelsen for bestemmelsen i høringsnotatet fremgår det at våpensamlere som har mer enn 100 skytevåpen, ikke kan erverve nye skytevåpen før de har avhendet tilstrekkelig mange til at det totale antallet i samlingen ikke er mer enn 100 skytevåpen. Samtidig fremgår det av redegjørelsen for § 4-11 at det for våpensamlere som har ervervet mer enn 100 skytevåpen før forskriften trer i kraft, vil bli fastsatt overgangsregler som sikrer at de kan erverve nye skytevåpen dersom de holder seg innenfor det antall skytevåpen de har løyve til å ha. Det er videre henvist til omtalen av kapittel 14.

Kripos tolker disse to uttalelsene som ikke kompatible. Dersom en innfører et krav om at samlere som for eksempel har løyve til å ha 125 våpen, må avhende deler av samlingen slik at antallet kommer under 100 skytevåpen før de kan erverve nye, er aktiviteten som samlere i praksis over. Kripos er av den oppfatning at samlere som allerede har løyve til å ha over 100 våpen i samlingen, også etter at forskriften trer i kraft må kunne forholde seg til det løyvet som er gitt. Kripos er derfor enig med de uttalelser som er gitt i redegjørelsen for § 4-11 i høringsnotatet. Vi antar at det dreier seg om et relativt lite antall samlere, som gjennom allerede dokumentert aktivitet har vist at de er seriøse i den grad at løyve er gitt for svært mange våpen etter en konkret vurdering av politiet. Kripos foreslår at dette kommer tydelig fram i forskriftens kapittel 14.

Vi vil også bemerke at det synes som om det er tilfeldig hvilke områder det er forslått overgangsregler for. Skal et foreslått forbud mot blankvåpen innebære at det ikke gis noen overgangsregler for gamle bajonetter som har hengt på en vegg i ti- eller hundretalls år?

Avsluttende merknader:

Kripos' konklusjon er som innledningsvis nevnt at dersom det sentrale formålet med ny våpenlovgivning skal oppnås, er det behov for en omfattende omstrukturering og omskriving av forskriften. Slik våpenlovgivningen nå fremstår med hensyn til oppbygningen, graden av detaljorientering og samspillet med loven, fremstår den kontraproduktiv, tunglest og i praksis antagelig svært mye mindre praktisk anvendelig enn tilsiktet.

Etter Kripos' syn bør det gjøres et grundigere arbeid med å kartlegge konsekvensene av bestemmelsene ved å se nærmere på hvilke av dagens bestemmelser som har virket etter sin hensikt, og hvilke som har voldt problemer. Vi mener videre at dersom målsettingen om en mer forutsigbar og lettere tilgjengelig våpenlovgivning skal oppnås, bør man så langt råd er gjøre teksten enkel og tydelig. Detaljreguleringen skaper et naturlig behov for unntak, noe som medfører en omstendelig og tunglest lovgivning på et viktig rettsområde. Forskrifts-utkastet bør derfor revideres grundig før det vedtas.

Forslaget foranlediger egentlig langt flere merknader og endringsforslag enn det vi her har gitt. Det er imidlertid utenfor det vi har hatt anledning til å kommentere, og muligens også utenfor det som er naturlig i en høringsrunde. Dersom det er ønskelig med videre innspill i arbeidet med våpenlovgivningen, står Kripos naturligvis til disposisjon.

Med hilsen

Ketil Haukaas

Sjef Kripos

Saksbehandler: Politiadvokat Leif Morten Eide

